

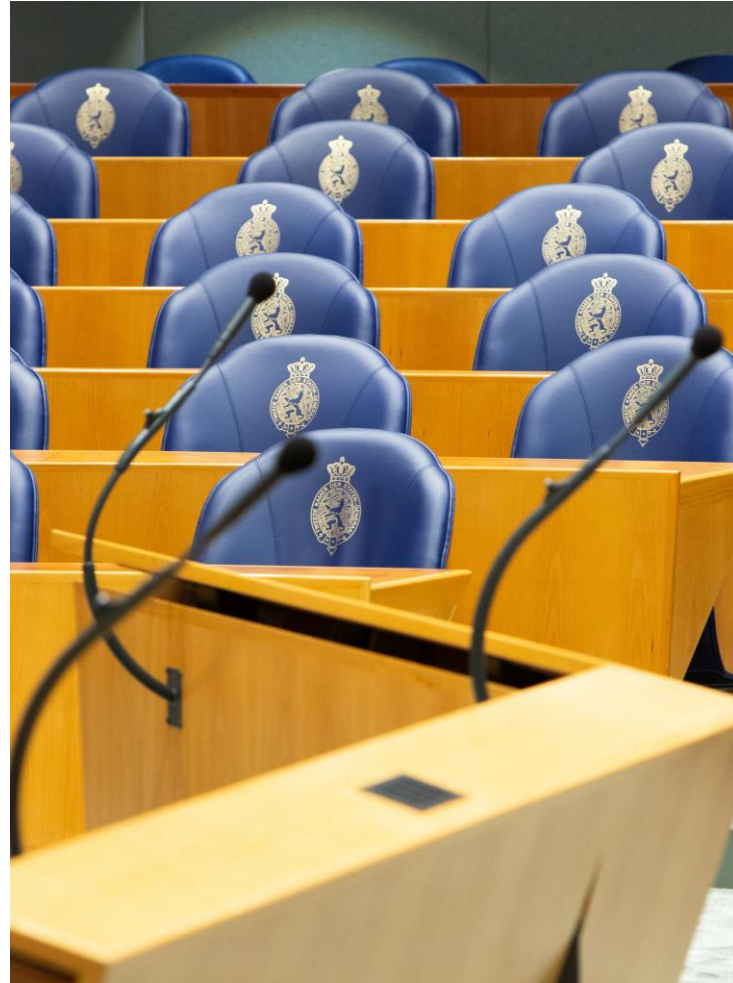
Terneuzen
8 mei 2024

Op weg naar het nieuwe kunst- en cultuurcurriculum *(& CmK4 2025 – 2028)*

**K^L
A^C**

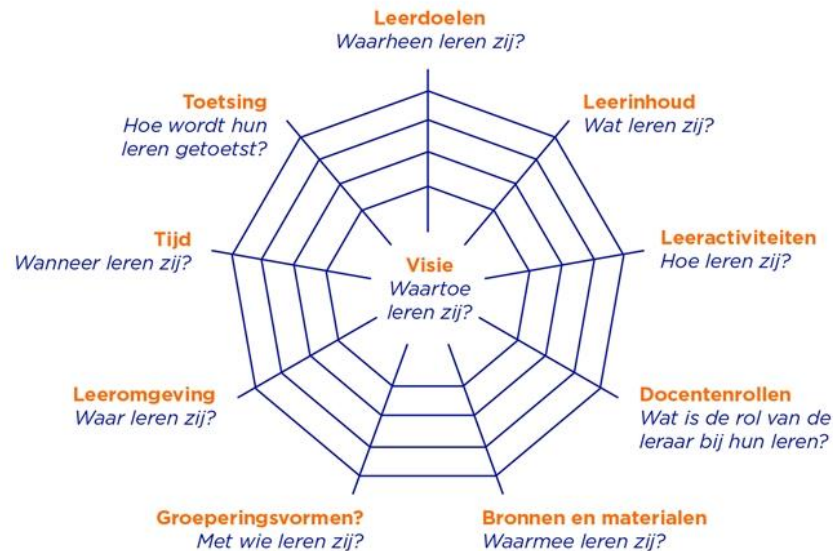
Context en dynamiek

- Inhoud
- Structuur
- Context

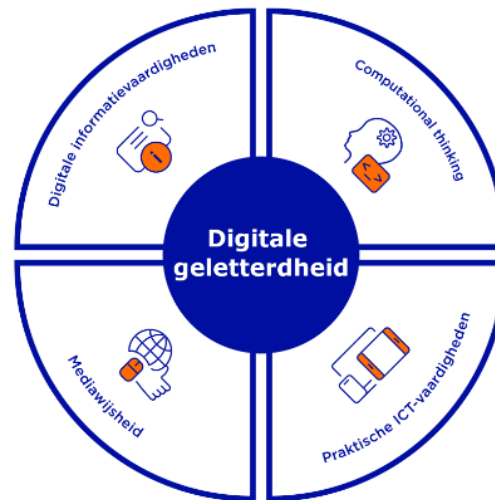
Inhoud

- Nieuwe leergebieden en basisvaardigheden
- Curriculumontwikkeling Kunst en Cultuur

Nieuwe leergebieden en basisvaardigheden

- Burgerschap en Digitale Geletterdheid
- Nederlands, rekenen/wiskunde als (échte?) basisvaardigheden
- Herverdeling onderwijstijd vakken / leergebieden

Herverdeling onderwijstijd examen- vakken

havo bovenbouw

	SLU nu	% SLU nu	SLU als basis voor ontwerp-ruimte	% ontwerp-ruimte	Verskil SLU in uren	Verskil SLU in %
Nederlands	400	13	364	13	-36	-9%
Engels	360	11	280	10	-80	-22%
Frans*	400	13	280	10	-120	-30%
Duits*	400	13	280	10	-120	-30%
Wiskunde A (straks N of M+)	320	10	308	11	-12	-4%
Wiskunde B (straks N+)	360	11	420	15	60	17%
Maatschappijleer	120	4	196	7	76	63%
Biologie	400	13	280	10	-120	-30%
Natuurkunde	400	13	280	10	-120	-30%
Scheikunde	320	10	280	10	-40	-13%
Informatica	320	10	280	10	-40	-13%
Natuur, Leven en Technologie	320	10	280	10	-40	-13%
Onderzoek & Ontwerpen	320	10	280	10	-40	-13%
Economie	400	13	280	10	-120	-30%
Bedrijfseconomie	320	10	280	10	-40	-13%
Geschiedenis**	320	10	280	10	-40	-13%
Aardrijkskunde	320	10	280	10	-40	-13%
Filosofie	320	10	280	10	-40	-13%
Maatschappijwetenschappen***	320	10	280	10	-40	-13%
Kunstvak****	320	10	280	10	-40	-13%

vwo bovenbouw

	SLU nu	% SLU nu	SLU als basis voor ontwerp-ruimte	% ontwerp-ruimte	Verskil SLU in uren	Verskil SLU in %
	480	10	484	11	4	1%
	400	8	396	9	-4	-1%
	480	10	396	9	-84	-18%
	480	10	396	9	-84	-18%
	520	11	484	11	-36	-7%
	600	13	616	14	16	3%
	120	3	220	5	100	83%
	480	10	396	9	-84	-18%
	480	10	396	9	-84	-18%
	440	9	396	9	-44	-10%
	440	9	396	9	-44	-10%
	440	9	396	9	-44	-10%
	440	9	396	9	-44	-10%
	480	10	396	9	-84	-18%
	440	9	396	9	-44	-10%
	460	10	396	9	-64	-14%
	440	9	396	9	-44	-10%
	480	10				
	440	9	396	9	-44	-10%
	480	10				

* Of een andere moderne vreemde taal

** Op het vwo verschilt het aantal SLU's voor geschiedenis per profiel, het gemiddelde daarvan is 460

*** Als profielkeuzevak

**** Beeldend, muziek, drama, dans of kunst (algemeen)

NB Over gym (en op het vwo: klassieke talen, filosofie en de kunstvakken) is nog teveel onduidelijk

Curriculumontwikkeling Kunst en Cultuur

- Stand van zaken concept-kerndoelen
- Stand van zaken herziening examenvakken
- Koppeling met andere leergebieden
- Positie Curriculum.nu

Opbouw nieuwe kerndoelen (voorbeeld)

Kerndoel 5 Creatief taal gebruiken

Doelzin De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.

Het gaat hierbij om

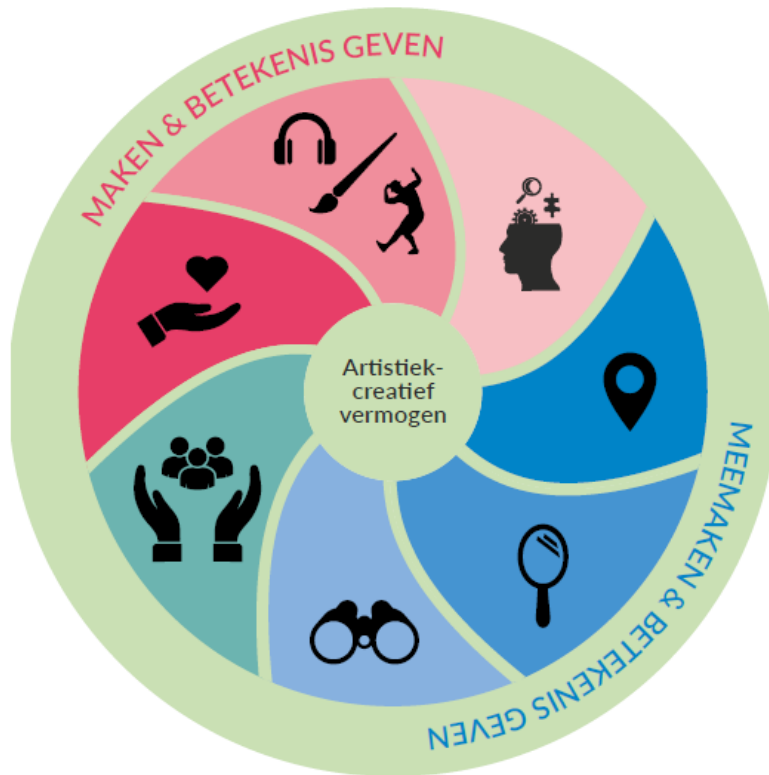
- uitdrukking geven aan ideeën, gedachten, ervaringen, gevoelens en fantasieën;
- experimenteren met klanken, woorden, zinnen, literaire genres, taalregels, taalconventies en visuele vormen;
- verkennen van verschillende creatieve manieren van spreken en schrijven;
- openstaan voor talige creaties van anderen.

Te denken valt aan

- creatief verwerken van een taaluiting in de thuistaal op een poster;
- een rap maken over gevoelens of ervaringen.

Artistieke expressie

Artistieke technieken en vaardigheden

Artistieke innovatie

Kunst- en cultuurhistorische contexten

Functies van kunst

Beleven van kunst

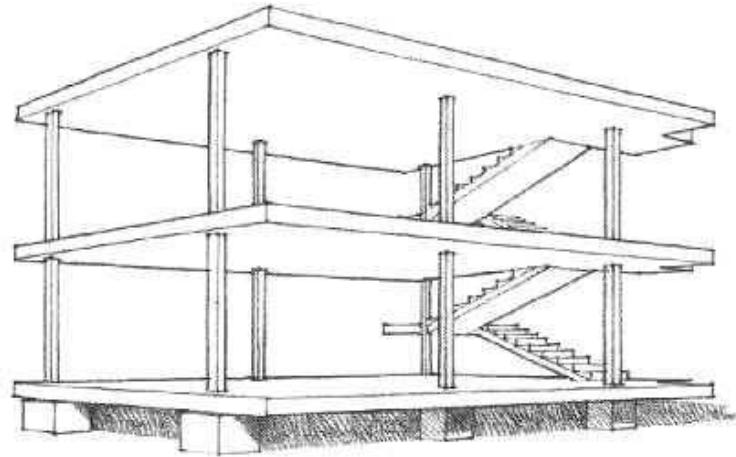

Tonen en delen van eigen werk

Structuur

- Lerarentekort
- Samenwerkingsvormen

Lerarentekort

- 9.700 fte tekort in PO in 2022
- Grootste problemen:
  - vijf grote steden,
  - scholen met complexe problematiek
  - scholen in het speciaal onderwijs
- Onderwijsregio's om tekorten aan te pakken
  - Samenwerking schoolbesturen en opleidingen in afzonderlijke regio's
- Advies Onderwijsraad *Schaarste Schuurt*

Kunstvakdocenten

- Ongegradeerde bevoegdheid: kunstvakdocenten zijn ook voor primair onderwijs bevoegd voor hun vak
- Brede pedagogische opleiding, vaker onzeker over primair onderwijs
- Groot onbenut potentieel: een derde (beeldend) tot een vijfde (muziek en andere richtingen) werkt daadwerkelijk in het funderend onderwijs

<https://arbeidsmarktplatformpo.nl/wp-content/uploads/2021/03/Rapport-Verkenning-Van-vakdocent-VO-naar-bevoegd-leraar-PO.pdf>

Onderwijsraad *Schaarste Schuurt* (2023)

- Oplossingsrichtingen:
  - Beperken aanbod in het onderwijs
  - Inzetten van andere professionals
- Digitalisering is geen oplossingsrichting
- Voor het eerst duidelijk onderscheid bevoegde kunstvakdocenten en andere niet bevoegde professionals

https://www.onderwijsraad.nl/binaries/onderwijsraad/documenten/adviezen/2023/06/29/schaarste-schuurt/OWR_Schaarsteschuurt-WEB.pdf

Context

- Programma Cultuureducatie met Kwaliteit
- Programma School en Omgeving
- UNESCO Framework for Culture and Arts Education

Programma Cultuureducatie met Kwaliteit

- Verankering ondersteuningsstructuur
- Aanspreekpunt, begeleider en verbinder
- Implementatie kerndoelen en verbinding met buitenschools
- Monitoring Evi

LET OP

CmK4 is mogelijk de laatste editie van het programma CmK.

De intentie is om de financiering (matching) structureel te maken voor de ondersteuningsstructuur van penvoerders!

Programma School en Omgeving

- Gelijke Kansen Alliantie
- Coalitie van School, Gemeente en andere partijen
- Beperkte reikwijdte

UNESCO Framework for Culture and Arts Education

- Formeel, non-formeel en informeel leren
- Levenslang en levensbreed
- Inclusieve cultuur en educatie

Ronald Kox
Expert Cultuureducatie

ronaldkox@lkca.nl

**K^L
A C**